

Uputa o lijeku: Informacije za korisnika

Emanera 20 mg želučanootporne kapsule Emanera 40 mg želučanootporne kapsule esomeprazol

Pažljivo pročitajte cijelu uputu prije nego počnete uzimati ovaj lijek jer sadrži Vama važne podatke.

- Sačuvajte ovu uputu. Možda ćete je trebati ponovno pročitati.
- Ako imate dodatnih pitanja, obratite se liječniku ili ljekarniku.
- Ovaj je lijek propisan samo Vama. Nemojte ga davati drugima. Može im naškoditi, čak i ako su njihovi znakovi bolesti jednaki Vašima.
- Ako primijetite bilo koju nuspojavu, potrebno je obavijestiti liječnika ili ljekarnika. To uključuje i svaku moguću nuspojavu koja nije navedena u ovoj uputi. Pogledajte dio 4.

Što se nalazi u ovoj uputi

1. Što je Emanera i za što se koristi
2. Što morate znati prije nego počnete uzimati Emaneru
3. Kako uzimati Emaneru
4. Moguće nuspojave
5. Kako čuvati Emaneru
6. Sadržaj pakiranja i druge informacije

1. Što je Emanera i za što se koristi

Emanera sadrži djelatnu tvar esomeprazol. Esomeprazol pripada skupini lijekova koja se naziva „inhibitori protonske pumpe“, koji djeluju na način da smanjuju količinu kiseline koju stvara želudac.

Emanera se koristi u liječenju sljedećih stanja:

Odrasli

- Gastroezofagealna refluksna bolest (GERB). To je stanje u kojem se kiseli sadržaj želuca vraća u jednjak (cijev koja povezuje grlo sa želucem) uzrokujući bol, upalu i žgaravicu.
- Čirevi na želucu ili gornjem dijelu crijeva, koji su zaraženi bakterijom *Helicobacter pylori*. Ako je kod Vas utvrđeno takvo stanje, liječnik će Vam uz ovaj lijek propisati određene antibiotike koji će liječiti infekciju te omogućiti cijeljenje čira.
- Čirevi na želucu uzrokovani lijekovima iz skupine NSAR (nesteroidni antireumatici). Ovaj lijek se može koristiti kako bi spriječio nastanak želučanih čireva ako uzimate lijekove iz skupine NSAR.
- Produljeno liječenje nakon sprječavanja ponovnog krvarenja čira s esomeprazolom za intravensku primjenu.
- Višak kiseline u želucu uzrokovan izraslinom u gušterači (Zollinger-Ellisonov sindrom).

Mladi od 12 i više godina

- Gastroezofagealna refluksna bolest (GERB). To je stanje u kojem se kiseli sadržaj želuca vraća u jednjak (cijev koja povezuje grlo sa želucem) uzrokujući bol, upalu i žgaravicu.
- Čirevi na želucu ili gornjem dijelu crijeva, koji su zaraženi bakterijom *Helicobacter pylori*. Ako je kod Vas utvrđeno takvo stanje, liječnik će Vam uz ovaj lijek propisati određene antibiotike.

2. Što morate znati prije nego počnete uzimati Emaneru

Nemojte uzimati Emaneru

- ako ste alergični na esomeprazol ili neki drugi sastojak ovog lijeka (naveden u dijelu 6.).
- ako ste alergični na ostale lijekove iz skupine inhibitora protonske pumpe (primjerice

- pantoprazol, lanzoprazol, rabeprazol, omeprazol).
- ako uzimate nelfinavir (lijek koji se koristi u liječenju infekcije HIV-om).

Nemojte uzimati Emaneru ako se bilo što od navedenog odnosi na Vas. Ako niste sigurni, obratite se svom liječniku ili ljekarniku prije uzimanja Emanere.

Upozorenja i mjere opreza

Obratite se svom liječniku ili ljekarniku prije nego uzmete Emaneru:

- ako imate ozbiljne teškoće s jetrom.
- ako imate ozbiljne teškoće s bubrežima.
- ako imate nedostatak vitamina B₁₂ (cijanokobalamina).
- ako ste ikad imali kožnu reakciju nakon terapije s lijekom sličnim Emaneri koji smanjuje želučanu kiselinu.
- ako morate napraviti određenu krvnu pretragu (kromogranin A).

Osip i kožni simptomi

Ako dobijete osip na koži, posebice na područjima izloženima suncu obavijestite svog liječnika što je prije moguće, jer ćete možda morati prekinuti liječenje s Emanerom. Sjetite se spomenuti i bilo koje druge štetne učinke poput boli u zglobovima.

Ozbiljni kožni osipi primijećeni su u bolesnika koji su uzimali esomeprazol (također vidjeti dio 4.). Osip može uključivati čireve u ustima, grlu, nosu, genitalijama i konjunktivitis (crvene i otečene oči). Ti ozbiljni kožni osipi često su praćeni simptomima nalik na gripu poput vrućice, glavobolje i boli u cijelom tijelu. Široko rasprostranjeni osip može prekriti veće površine tijela, s mjehurima i ljuštenjem kože.

Ako bilo kad za vrijeme liječenja (čak i nakon više tjedana) dobijete osip ili bilo koji od navedenih kožnih problema, prekinite primjenu lijeka i odmah potražite liječničku pomoć.

Emanera može prikriti simptome drugih bolesti. **Stoga se odmah javite svome liječniku ako Vam se prije ili za vrijeme uzimanja Emanere dogodi bilo što od navedenog:**

- ako značajno gubite na težini bez jasnog razloga ili imate teškoća s gutanjem.
- ako imate bol u želucu ili probavne smetnje.
- ako počnete povraćati hranu ili krv.
- ako imate crnu stolicu (stolica s primjesom krvi).

Ako Vam je Emanera propisana za uzimanje „po potrebi“, morate se javiti svome liječniku ako se Vaši simptomi nastave ili promijene karakter.

Uzimanje inhibitora protonske pumpe može blago povećati rizik od želučano-crijevnih infekcija uzročnicima kao što su *Salmonella* i *Campylobacter*.

Uzimanje inhibitora protonske pumpe poput lijeka Emanera, naročito dulje od godine dana, može blago povećati rizik od prijeloma kuka, zapešća ili kralježnice. Obavijestite svog liječnika ako imate osteoporozu ili ako uzimate kortikosteroide (koji mogu povećati rizik za osteoporozu).

Drugi lijekovi i Emanera

Obavijestite svog liječnika ili ljekarnika ako uzimate, nedavno ste uzeli ili biste mogli uzeti bilo koje druge lijekove, uključujući i one koje ste kupili bez recepta.

To je potrebno s obzirom na to da Emanera može promijeniti djelovanje nekih lijekova ili pak oni mogu promijeniti djelovanje Emanere.

Nemojte uzimati Emaneru ako uzimate lijekove koji sadrže nelfinavir (koristi se u liječenju infekcije HIV-om).

Obavijestite svog liječnika ili ljekarnika ako koristite bilo koji od sljedećih lijekova:

- atazanavir (koristi se u terapiji infekcije HIV-om).

- klopidogrel (koristi se za sprječavanje krvnih ugrušaka).
- ketokonazol, itrakonazol ili vorikonazol (koriste se za liječenje gljivičnih infekcija).
- erlotinib (koristi se za liječenje raka).
- citalopram, imipramin ili klomipramin (koriste se u liječenju depresije).
- diazepam (koristi se za liječenje anksioznosti, opuštanje mišića te liječenje epilepsije).
- fenitoin (koristi se za liječenje epilepsije). Ako uzimate fenitoin, liječnik bi Vas trebao nadzirati kad počnete ili prestanete uzimati Emaneru.
- lijekove koji se koriste za „razrjeđivanje krvi“, kao što je varfarin. Vaš liječnik bi Vas trebao nadzirati kad počnete ili prestanete uzimati Emaneru.
- cilostazol (koristi se za liječenje intermitentne klaudikacije – boli u nogama dok hodate zbog nedovoljnog dotoka krvi).
- cisaprid (koristi se kod probavnih smetnji i žgaravice).
- digoksin (koristi se za srčane probleme).
- metotreksat (lijek za kemoterapiju, koji se koristi u visokim dozama za liječenje raka) – ako uzimate visoke doze metotreksata, liječnik će Vam možda privremeno prekinuti liječenje lijekom Emanera.
- takrolimus (koristi se kod presađivanja organa).
- rifampicin (koristi se za liječenje tuberkuloze).
- gospina trava (*Hypericum perforatum*) (koristi se za liječenje depresije).

Ako Vam je liječnik propisao antibiotike amoksicilin i klaritromicin zajedno s Emanerom za liječenje čireva uzrokovanih infekcijom s *Helicobacter pylori*, vrlo je važno da kažete svom liječniku ako uzimate bilo kakve druge lijekove.

Emanera s hranom i pićem

Kapsule možete uzimati s hranom ili na prazan želudac.

Trudnoća, dojenje i plodnost

Ako ste trudni ili dojite, mislite da biste mogli biti trudni ili planirate imati dijete, obratite se svom liječniku ili ljekarniku za savjet prije nego uzmete ovaj lijek. Vaš liječnik će odlučiti smijete li u tom razdoblju uzimati Emaneru.

Nije utvrđeno prelazi li Emanera u majčino mlijeko, stoga ne smijete uzimati Emaneru ako dojite.

Upravljanje vozilima i strojevima

Nije vjerojatno da Emanera utječe na sposobnost vožnje ili korištenja bilo kakvih alata ili strojeva. Međutim, moguća je pojava omaglice i zamućenje vida, stoga nemojte upravljati vozilima i raditi sa strojevima dok ne utvrdite kako lijek djeluje na Vas.

Emanera sadrži saharozu i natrij

Ako Vam je liječnik rekao da ne podnosite neke šećere, obratite se liječniku prije uzimanja ovog lijeka.

Ovaj lijek sadrži manje od 1 mmol (23 mg) natrija po kapsuli, tj. zanemarive količine natrija.

3. Kako uzimati Emaneru

Uvijek uzmite ovaj lijek točno onako kako Vam je rekao liječnik ili ljekarnik. Provjerite s liječnikom ili ljekarnikom ako niste sigurni.

- Ako uzimate ovaj lijek kroz dulje vrijeme, liječnik bi Vas trebao nadzirati (osobito ako ga uzimate dulje od godinu dana).
- Ako Vam je liječnik rekao da uzimate ovaj lijek po potrebi, obavijestite ga ako se simptomi promijene.

Način primjene

- Kapsule možete uzeti u bilo koje doba dana.

- Kapsule možete uzimati uz hranu ili na prazan želudac.
- Progutajte cijelu kapsulu s nešto vode. Nemojte žvakati niti drobiti kapsule. One sadrže obložene pelete (zrnca) koja sprječavaju razgradnju lijeka u želucu pod utjecajem kiseline. Stoga je važno da se pelete (zrnca) ne oštete.

Što učiniti ako imate poteškoća s gutanjem kapsula

- Ako imate problema s gutanjem kapsula:
  - Stavite ih u čašu negazirane vode (bez mjehurića). Ne upotrebljavajte nikakvu drugu tekućinu.
  - Popijte smjesu odmah ili najkasnije unutar 30 minuta od pripravljanja. Uvijek promiješajte smjesu neposredno prije no što je popijete.
  - Kako biste bili sigurni da ste popili sav lijek, isperite stjenke čaše s pola čaše vode i popijte je. Kruti komadići sadrže lijek – ne žvačite ih i ne drobite.
- Ako uopće ne možete gutati, kapsula se može izmiješati s malo vode, uvući u štrcaljku i primijeniti kroz cjevčicu izravno u želudac ("želučana sonda").

Koliko kapsula uzimati

- Vaš liječnik će Vam reći koliko kapsula trebate uzimati te koliko dugo. To ovisi o Vašem stanju, dobi te o funkciji Vaše jetre.
- Uobičajene doze su niže navedene.

Za liječenje žgaravice uzrokovane gastroezofagealnom refluksnom bolešću (GERB-om):

Odrasli i djeca u dobi od 12 i više godina:

- Ako je liječnik utvrdio da Vam je oštećenje jednjaka blago, uobičajena doza je jedna kapsula Emanere od 40 mg jednom dnevno tijekom 4 tjedna. Liječnik Vam može propisati da uzimate istu dozu tijekom dodatna 4 tjedna ukoliko jednjak još nije zacijelio.
- Uobičajena doza nakon što se jednjak oporavio je jedna kapsula Emanere od 20 mg jednom dnevno.
- Ako Vam jednjak nije oštećen, uobičajena doza je jedna kapsula Emanere od 20 mg svaki dan. Kada stanje bude pod kontrolom, liječnik Vam može reći da uzimate lijek po potrebi i to najviše jednu kapsulu Emanere od 20 mg svaki dan.
- Ako imate ozbiljnih teškoća s jetrom, liječnik Vam može smanjiti dozu.

Za liječenje čireva uzrokovanih infekcijom s *Helicobacter pylori* te sprječavanja njihovog ponovnog javljanja:

Odrasli i adolescenti u dobi od 12 i više godina:

- Uobičajena je doza jedna kapsula Emanere od 20 mg dva puta na dan tijekom jednog tjedna.
- Liječnik će Vam također propisati i antibiotike, na primjer amoksisilin i klaritromicin.

Za liječenje želučanih čireva uzrokovanih NSAR (nesteroidnim antireumaticima):

Odrasli u dobi od 18 i više godina:

- Uobičajena je doza jedna kapsula Emanere od 20 mg jednom dnevno tijekom 4 do 8 tjedana.

Za sprječavanje želučanih čireva tijekom uzimanja NSAR (nesteroidnih antireumatika):

Odrasli u dobi od 18 i više godina:

- Uobičajena doza je jedna kapsula Emanere od 20 mg jednom dnevno.

Za produljeno liječenje nakon prevencije ponovnog krvarenja čira sa esomeprazolom za intravensku primjenu:

Odrasli u dobi od 18 i više godina:

- Uobičajena doza je jedna kapsula Emanere od 40 mg jednom dnevno tijekom 4 tjedna.

Za liječenje viška kiseline u želucu uzrokovanog izraslinom u gušterači (Zollinger Ellisonov sindrom):

Odrasli u dobi od 18 i više godina:

- Uobičajena doza je jedna kapsula Emanere 40 mg dva puta dnevno.
- Liječnik će prilagoditi dozu Vašim potrebama i odlučiti koliko dugo morate uzimati lijek. Najviša doza je 80 mg dva puta dnevno.

Djeca mlađa od 12 godina

Emanera se ne preporučuje djeci mlađoj od 12 godina.

Ako uzmete više Emanere nego što ste trebali

Ako uzmete više Emanere nego što Vam je liječnik propisao, odmah se obratite svom liječniku ili ljekarniku.

Ako ste zaboravili uzeti Emaneru

- Ako ste zaboravili uzeti jednu dozu, uzmite je odmah čim se sjetite. Ali, ako je vrijeme uzimanja sljedeće doze blizu, preskočite dozu koju ste zaboravili uzeti.
- Nemojte uzimati dvostruku dozu (dvije doze u isto vrijeme) kako biste nadoknadili zaboravljenu dozu.

U slučaju bilo kakvih pitanja u vezi s primjenom ovog lijeka, obratite se liječniku ili ljekarniku.

4. Moguće nuspojave

Kao i svi lijekovi, ovaj lijek može uzrokovati nuspojave iako se one neće javiti kod svakoga.

Ako primijetite bilo koju od navedenih ozbiljnih nuspojava, prestanite uzimati Emaneru i obratite se odmah svom liječniku:

- Žutilo kože, tamna mokraća i umor što mogu biti simptomi teškoća s jetrom. Ovi su učinci rijetki i mogu se javiti u manje od 1 na 1000 osoba.
- Iznenadno piskanje, oteklina usana, jezika i grla ili tijela, osip, nesvjestica ili teškoće pri gutanju (teška alergijska reakcija). Ovi su učinci rijetki i mogu se javiti u manje od 1 na 1000 osoba.
- Iznenadni nastup teškog osipa ili crvenila kože s mjehurima ili ljuštenjem, može se javiti čak i nakon nekoliko tjedana liječenja. Mogu biti prisutni i veći mjehuri te krvarenje na usnama, očima, ustima, nosu i genitalijama. Ti kožni osipi mogu se proširiti do ozbiljnog oštećenja kože (ljuštenje epiderme i površinskih sluznica), s po život opasnim posljedicama. To može biti „eritema multiforme“, „Stevens-Johnsonov sindrom“, „toksična epidermalna nekroliza“, ili „lijekom uzrokovan osip s eozinofilijom i sistemskim simptomima“. Ovi su učinci vrlo rijetki, i mogu se javiti u manje od 1 na 10 000 osoba.

Ostale nuspojave uključuju:

Često (mogu se javiti u manje od 1 na 10 osoba)

- Glavobolja.
- Učinci na želudac i crijeva: proljev, bol u želucu, zatvor, vjetrovi (flatulencija).
- Mučnina i povraćanje.
- Dobročudni polipi u želucu.

Manje često (mogu se javiti u manje od 1 na 100 osoba)

- Oticanje stopala i gležnjeva.
- Poremećaj spavanja (nesanica).
- Omaglica, trnci poput „bockanja iglicama“, izrazita pospanost.
- Vrtoglavica.
- Suha usta.
- Promjene u krvnim testovima koji pokazuju rad jetre.
- Kožni osip, koprivnjača i svrbež.
- Prijelom kuka, zapešća ili kralježnice (ako se Emanera uzima u visokim dozama i dulje vrijeme).

Rijetko (mogu se javiti u manje od 1 na 1000 osoba)

- Problemi s krvnom slikom kao što je smanjeni broj bijelih krvnih stanica (leukopenija) ili krvnih pločica (trombocitopenija). To može uzrokovati slabost, modrice te povećati vjerojatnost obolijevanja od infekcija.
- Niske razine natrija u krvi. To može uzrokovati slabost, povraćanje i grčeve.
- Uznemirenost, zbunjenost ili depresija.
- Promjene u osjetu okusa.
- Problemi s vidom kao što je zamućen vid.
- Iznenadno piskanje ili kratkoća daha (bronhospazam).
- Upala u ustima.
- Infekcija zvana kandidijaza koja se može razviti u crijevu, a uzrokovana je gljivicom.
- Teškoće s jetrom, uključujući žuticu koja može uzrokovati žuto obojenje kože, tamni urin i umor.
- Gubitak kose (ćelavost).
- Kožni osip nakon izlaganja suncu.
- Bol u zglobovima (artralgija) ili bol u mišićima (mialgija).
- Općenit osjećaj slabosti ili manjka energije.
- Pojačano znojenje.

Vrlo rijetko (mogu se javiti u manje od 1 na 10 000 osoba):

- Promjene u krvnoj slici uključujući nedostatak bijelih krvnih stanica (agranulocitoza).
- Agresivnost.
- Osoba vidi, osjeća i čuje stvari kojih nema (halucinacije).
- Teški problemi s jetrom koji dovode do zatajenja jetre i upale mozga.
- Iznenadni nastup teškog osipa ili mjehura na koži te ljuštenje kože. To može biti povezano s visokom temperaturom i bolovima u zglobovima (Erythema multiforme, Stevens-Johnsonov sindrom, toksična epidermalna nekroliza, lijekom uzrokovan osip s eozinofilijom i sistemskim simptomima).
- Mišićna slabost.
- Teški problemi s bubrezima.
- Povećanje dojki u muškaraca.

Nepoznato (učestalost se ne može procijeniti iz dostupnih podataka)

- Ako uzimate Emaneru dulje od tri mjeseca, moguće je da Vam se snize razine magnezija u krvi. Niske razine magnezija mogu se očitovati kao umor, nevoljno stezanje mišića, dezorijentiranost, konvulzije, omaglica ili ubrzano kucanje srca. Dobijete li neki od tih simptoma, odmah obavijestite svog liječnika. Niske razine magnezija mogu dovesti i do smanjenja razina kalija ili kalcija u krvi. Liječnik će možda odlučiti provoditi redovite pretrage krvi kako bi pratio razine magnezija.
- Upala crijeva (izaziva proljev).
- Osip, moguće praćen boli u zglobovima.

Emanera može u vrlo rijetkim slučajevima utjecati na bijele krvne stanice što dovodi do nedostatka imunosti. Ako imate infekciju sa simptomima kao što je vrućica s pratećim teško pogoršanim općim stanjem ili vrućicu sa simptomima lokalne infekcije kao što je bol u vratu, grlu ili ustima ili teškoće s mokrenjem, morate se što prije javiti svom liječniku kako bi se pregledom krvi mogao isključiti manjak bijelih krvnih stanica (agranulocitoza). Važno je obavijestiti liječnika o svim lijekovima koje ste uzimali.

Prijavljivanje nuspojava

Ako primijetite bilo koju nuspojavu, potrebno je obavijestiti liječnika ili ljekarnika. To uključuje i svaku moguću nuspojavu koja nije navedena u ovoj uputi. Nuspojave možete prijaviti izravno putem nacionalnog sustava za prijavu nuspojava: navedenog u [Dodatku V](#).

Prijavljivanjem nuspojava možete pridonijeti u procjeni sigurnosti ovog lijeka.

5. Kako čuvati Emaneru

Lijek čuvajte izvan pogleda i dohvata djece.

Čuvati na temperaturi ispod 30°C.

Čuvati u originalnom pakiranju radi zaštite od vlage.

Ovaj lijek se ne smije upotrijebiti nakon isteka roka valjanosti navedenog na pakiranju iza oznake EXP. Rok valjanosti odnosi se na zadnji dan navedenog mjeseca.

Nikada nemojte nikakve lijekove baciti u otpadne vode ili kućni otpad. Pitajte svog ljekarnika kako baciti lijekove koje više ne koristite. Ove će mjere pomoći u očuvanju okoliša.

6. Sadržaj pakiranja i druge informacije

Što Emanera sadrži

- Djelatna tvar je esomeprazol. Svaka želučanootporna kapsula sadrži 20 mg ili 40 mg esomeprazola u obliku esomeprazolmagnezij dihidrata.
- Drugi sastojci su šećerne kuglice (saharozu i kukuruzni škrob), povidon K30, natrijev laurilsulfat, poli(vinilni alkohol), titanijev dioksid (E171), makrogol 3000, talk, teški magnezijev subkarbonat, metakrilatna kiselina/etilakrilat kopolimer 1:1, 30 postotna raspršina, makrogol 6000 i polisorbata 80 u jezgri kapsule, te želatina, crveni željezov oksid (E172) i titanijev dioksid (E171) u ovojnici kapsule. Vidjeti dio 2. „Emanera sadrži saharozu i natrij“.

Kako Emanera izgleda i sadržaj pakiranja

Tijelo i kapa želučanootpornih kapsula od 20 mg su slabo ružičaste boje. Sadržaj kapsule čine pelete bijele do gotovo bijele boje.

Tijelo i kapa želučanootpornih kapsula od 40 mg su zagasito ružičaste boje. Sadržaj kapsule čine pelete bijele do gotovo bijele boje.

Emanera je dostupna u blisterima, a svaka kutija sadrži ukupno 14, 28 i 56 želučanootpornih kapsula.

Nositelj odobrenja za stavljanje lijeka u promet

KRKA - FARMA d.o.o., Radnička cesta 48, 10000 Zagreb

Proizvođač

KRKA - FARMA d.o.o., Radnička cesta 48, 10000 Zagreb

KRKA, d. d., Novo mesto, Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto, Slovenija

Način i mjesto izdavanja lijeka

Lijek se izdaje na recept, u ljekarni.

Ova uputa je zadnji puta revidirana u srpnju 2023.

Sljedeće informacije namijenjene su samo zdravstvenim djelatnicima:

Upute za primjenu Emanera kapsula pomoću želučane sonde

1. Kapsulu otvorite i istresite pelete (zrnca) u odgovarajuću štrcaljku koju treba napuniti s približno 25 ml vode i približno 5 ml zraka.
Za neke sonde potrebna je disperzija u 50 ml vode kako bi se spriječilo da pelete (zrnca) zatvore sondu.
2. Nakon toga štrcaljku odmah protresite.
3. Štrcaljku držite okrenutu vrhom prema gore i provjerite da vršak nije zatvoren.

4. Pripojite štrcaljku u gore opisanom položaju sonde.
5. Protresite štrcaljku i okrenite je vrškom prema dolje. Odmah injektirajte u sondu 5-10 ml. Nakon injektiranja okrenite štrcaljku i protresite je (štrcaljka se mora držati vrškom okrenutim prema gore kako se ne bi zatvorila).
6. Okrenite vršak štrcaljke prema dolje i odmah zatim injektirajte u sondu dodatnih 5-20 ml. Ponavljajte sve dok se štrcaljka ne isprazni.
7. Napunite štrcaljku s 25 ml vode i 5 ml zraka i ponovite postupak opisan pod br. 5, ako je potrebno isprati ostatke pripravka u štrcaljki.
Za određene sonde potrebno je 50 ml vode.